

vill betala en ringa premie för sitt
sinneslugn och för vissheten att bilen
ej skadas av kölden, än erlægga dryga
reparationskostnader för spruckna cy-
lindrar, rör och kylare.

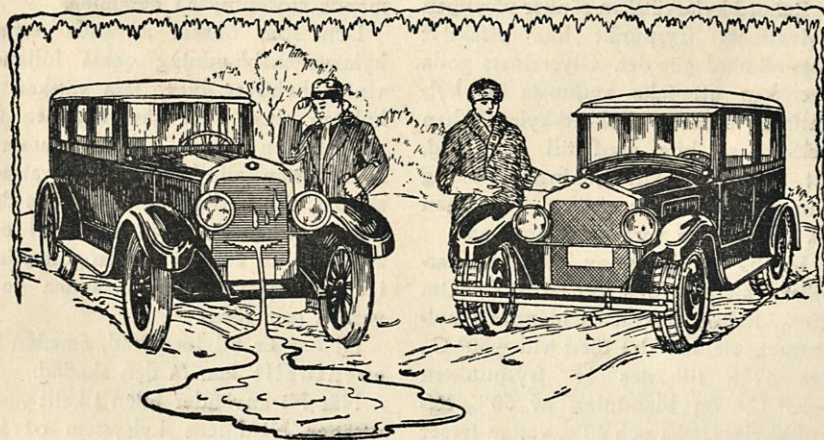
Den som hellre vill förekomma
än förekommas använder Rekord-
kylarvätska.

Erhålles genom de flesta bilaffärer
och Rekord-bensinstationer. Importör:

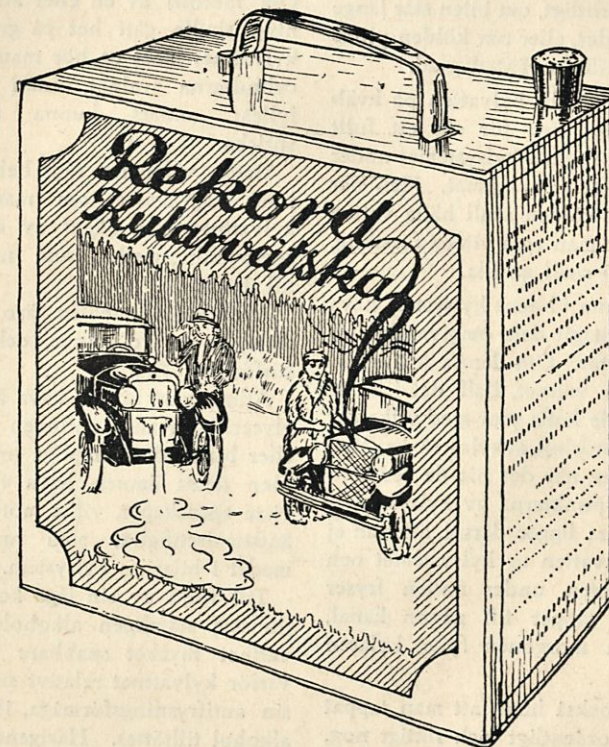
Aktiebolaget
NOBEL-STANDARD
i Finland.

— » Bättre förekomma än förekommas « —

BILENS KYLSYSTEM

OCH KÖLDEN

Den som kör bil under den kalla årstiden, då bilens kylsystem måste skyddas mot köldens inverkan, har icke sällan stort besvär med att hindra denna ömtåliga del av bilen att taga skada genom vattnets tillfrysande.

Att hålla kylaren övertäckt har sina nackdelar, förutom att detta sätt icke är fullt tillförlitligt, om bilen står länge ute i kallt väder, eller om kölden plötsligt skärper till i oväntad grad.

Att tappa ut allt kylvatten på kvällen är förstås i och för sig ett fullt säkert sätt att skydda kylsystemet under den tid vattnet är avlägsnat. Men när man sedan i kölden skall hålla vatten i kylaren, får man vara ytterst försiktig, för att det ej skall gå illa.

Metalldelarna i bilens kylsystem hava förstås då antagit den omgivande luftens temperatur. Om denna är tillräckligt låg, kan vattnet, ifall det icke är kokhet, av de kalla ytor med vilka det kommer i beröring, avkylas så kraftigt, att det stelnar, när det når de för köld mest utsatta punkterna av kylsystemet. En annan fara ligger däruti, att man ej fått ut allt vatten ur kylsystemet och att detta vatten under natten fryser till is, som täpper till någon kanal, när man på morgonen fyller kylaren ånyo.

Det har också hänt, att man tappat ur vattnet ordentligt och riktigt nog, lämnat vattenkranarna öppna till natten. När man hållt på nytt vatten har man emellertid glömt att vrida fast alla öppna vattenkranar, varför kylaren efter en stund läckt tom, med tråkiga följder förstås.

Om man är tvungen att tömma kylsystemet för att förhindra dess sönderfrysning, har man alltså att bl. a. ihågkomma följande:

Driv motorn försiktigt några minuter utan kylvatten, så att cylindrarna och vattenmantlarna bli åtminstone något varmare. Kontrollera omsorgsfullt att alla kranar, som skola vara stängda, också äro det. Håll helst kokande eller åtminstone mycket hett vatten i kylaren och håll motorn i gång hela tiden. Om motorn av en eller annan anledning skulle gått het på grund av att kylvattnet läckt ut, bör man vänta tills cylindrarna svalnat, innan vatten påfylls; annars kunna cylindrarna spricka.

Dessa välmenta råd behöver man inte ihågkomma, om man tillsätter kylvattnet med något av de pålitliga antifrysningemedel, som numera stå till buds.

Antifrysningemedlen äro emellertid legio, ty de äro många, och det gäller därför att välja.

Allmänast hittills hava alkohol och glycerin använts, antingen var för sig eller blandade i lämpliga proportioner. Men dessa ämnen hava tyvärr även vissa egenskaper, vilka motverka deras ändamålsenlighet som antifrysningemedel i bilarnas kylsystem.

Till följd av sin låga kokpunkt avdunstar nämligen alkoholen ur kylvattnet mycket snabbare än vattnet, varför kylvattnet relativt snart förlorar sin antifrysningförmåga, ifall ej mera alkohol tillsättes. Härigenom blir det i längden ganska dyrt att använda alkohol. Dessutom är man ju aldrig fullt säker på huru mycket alkohol som redan förgasats, man vet därför icke när man bör tillsätta mer, utan får ofta påminnelse därom först när kylsystemet frusit sönder och skadan alltså redan skett.

Framom alkoholen besitter glycerinet visserligen den fördelen att det icke

avdunstar ur kylvattnet, men glycerinet nedbringar kylvattnets fryspunkt i ganska ringa grad. En 30% glycerintillsats till kylvattnet nedbringar endast dess fryspunkt till $-10,2^{\circ}$ C., vilket ju ej på långt när är tillräckligt.

Glycerinet gör tyvärr även kylvattnet mera trögflytande varigenom avkylningen försvåras.

Efter att hava undersökt ett antal ämnen, vilka kunde komma i fråga som antifrysningemedel, har den världsberömda Badische Anilin & Sodafabrik-koncernen i Tyskland kommit till det resultat, att en av dessa fabriker numera framställt vätska, vilken vi kalla Rekord-Kylarvätska, är det medel, som av alla hittills kända *bäst ägnar sig som antifrysningemedel i motorernas kylvatten.*

Rekord-kylarvätskan förenar nämligen i sig alkoholens och glycerinets goda egenskaper, utan att besitta deras svagheter.

Rekord-kylarvätskan sänker nämligen kylvattnets fryspunkt lika effektivt som alkohol gör det. Glycerinets goda egenskap att icke avdunsta ur kylvattnet besitter Rekord-kylarvätskan också, i så hög grad till och med, att samma antifrysningblandning kan användas flere vintrar, — om man på våren tager vara på densamma.

En 35% tillsats av Rekord-kylarvätska stelnar först vid -19° C. Om 40% Rekord-kylvätska blandas i kylvattnet, stelnar det först vid -30° C., om 42% tillsättes är fryspunkten -35° C. En blandning av 60% Rekord-kylarvätska och 40% vatten fryser vid -49° C. Envar kan alltså ytterst enkelt få den blandning han önskar.

Kylaren bör icke fyllas ända upp till kylarlocket. Vätskeytan i kylaren skall vara ca 3 tum under det i på-

fyllningsöppningen befintliga lilla spillrörets övre rand. I Ford-bilar bör detta avstånd vara 4 tum.

Övertyga Er om att hela kylsystemet är läckagefritt och kontrollera bl. a. att cylinderpackningarna äro hela, att cylinderlocksbultarna äro väl tilldragna, och att klamrarna omkring gummirören äro hårt tillskruvade. Annars kan Rekord-blandningen läcka ut.

Rekord-kylarvätskan angriper icke metaller, ej heller skadar den bilens lackering. Den gör ej vattnet trögflytande, den leder ej elektrisk ström och har ingen lukt.

Då det visat sig att Rekord-kylarvätskan är synnerligen rostlösande, bör kylaren tid efter annan tömmas på sitt innehåll och rengöras samt kylarvätskan omsorgsfullt filtreras, varefter densamma åter tappas i kylaren. Detta för att förhindra att ansamlingar av rostpartiklar inkomma i pumpledningen och kylarkanalerna åstadkommande stockningar i desamma.

Den som önskar använda samma kylarvattensblandning också följande vinter, behöver blott låta vätskan ur kylaren rinna i ett kärl, där den får stå tills den klarnat. När det grummel, som nästan alltid finnes i kylvattnet, sjunkit till kärlets botten, hälls den klara vätskan i ett lämpligt kärl och är färdig att åter på hösten göra tjänst i bilens kylsystem med samma goda verkan som förut.

Ni har Er bil försäkrad, emedan Ni eventuellt kan få den skadad.

När Ni använder bilen i kallt väder utsätter Ni bilens kylsystem ofrånkomligt för risken att skadas genom sönderfrysning.

Att använda Rekord-kylarvätska är därför icke blott tillrådligt utan absolut nödvändigt för den bilägare, som hellre